

ПРОТОКОЛ № 4/2025
засідання обласної координаційної ради
з питань утвердження української національної
та громадянської ідентичності

30 грудня 2025 року об 11:00

Присутні члени обласної координаційної ради:

Костянтин
ЛОПУШАНСЬКИЙ	- заступник начальника обласної військової адміністрації з питань цифрового розвитку, цифрових трансформацій і цифровізації, голова координаційної ради
Дмитро ТКАЧУК	- голова громадської організації «Молодіжний інтеграційний центр», заступник голови координаційної ради
Сергій КОЗЛОВЕЦЬ	- начальник Управління національно-патріотичного виховання, молоді та спорту Житомирської обласної військової адміністрації, секретар координаційної ради
Валерій
БАШМАНІВСЬКИЙ	- завідувач кафедри журналістики, реклами та PR Житомирського державного університету імені Івана Франка
Тетяна БОЙКО	- завідувачка відділу соціального та гуманітарного розвитку Поліського національного університету
Аліна
ГАРАСТОВСЬКА	- начальник сектору організації служби освітньої безпеки Головного управління Національної поліції в Житомирській області
Василь ГРИБ	- заступник директора департаменту – начальник управління оборонної роботи та фінансово-господарського забезпечення Департаменту з питань цивільного захисту населення та оборонної роботи Житомирської ОВА
Людмила ГУМЕННА	- заступник начальника управління-начальник відділу молодіжної політики та національно – патріотичного виховання Управління національно – патріотичного виховання, молоді та спорту Житомирської ОВА
Ірина ДЕМБІЦЬКА	- начальник Управління інформаційної діяльності та комунікації з громадськістю Житомирської ОВА

- Людмила ЗАЛЩУК - журналістка сайту «Житомир Щодня»
- Ганна ЛУЖКО - начальник Служби у справах дітей Житомирської ОВА
- Олександр РЕЦЬ - заступник начальника з психологічної підтримки персоналу – начальник відділу психологічної підтримки персоналу Житомирського обласного ТЦК та СП
- Юрій САЛМОНОВИЧ - заступник начальника Управління професійної (професійно – технічної), фахової передвищої, вищої освіти та інноваційної діяльності – начальник відділу професійної (професійно – технічної) освіти Департаменту освіти і науки Житомирської ОВА
- Денис СОКОЛОВСЬКИЙ - начальник Відділу з питань ветеранської політики Житомирської ОВА
- Вікторія ТИМЧЕНКО - головний спеціаліст відділу молодіжної політики та національно – патріотичного виховання Управління національно-патріотичного виховання, молоді та спорту Житомирської ОВА
- Анна ТУШАК - заступник директора з виховної роботи ліцею № 23 міста Житомира імені М. Очерета
- Юрій ЯКОБЧУК - начальник відділу морально-психологічного забезпечення 9 прикордонного загону імені Січових Стрільців

ВСЬОГО: 17 осіб

ЗАПРОШЕНІ:

Дмитро НЕЧИПОРУК - головний спеціаліст відділу охорони культурної спадщини, релігій, національностей та туризму Управління культури та туризму Житомирської обласної державної (військової) адміністрації;

Павло КОБЗАР - голова Національної скаутської організації України «Пласт» м. Житомир;

Олег ШЕВЦОВ – завідувач військово-патріотичного відділу комунального закладу «Центр позашкільної освіти для дітей та молоді» Житомирської обласної ради;

Володимир КОЛОДЗІНСЬКИЙ - ветеран, учасник Революції Гідності, голова ВГО «Блок патріотичних сил».

Порядок денний:

1. Популяризація української ідентичності через реалізацію культурно-мистецьких проєктів.
2. Дитячо-юнацька військово-патріотична гра «Сокіл» («Джура») як елемент військово-патріотичного виховання.
3. Впровадження національно-патріотичного виховання у професійно-технічних закладах Житомирської області.
4. Громадянське суспільство як активатор державних інституцій в боротьбі з внутрішнім ворогом та протидії ІПСО.
5. Різне.

Розгляд питань:

1. *Популяризація української ідентичності через реалізацію культурно-мистецьких проєктів.*

СЛУХАЛИ: Дмитра НЕЧИПОРУКА - головного спеціаліста відділу охорони культурної спадщини, релігій, національностей та туризму Управління культури та туризму Житомирської обласної державної (військової) адміністрації, який представив популяризацію української ідентичності через реалізацію культурно-мистецьких проєктів, а саме: пілотний проєкт «Спадщина Незалежності. Житомирщина».

Пілотний проєкт «Спадщина Незалежності. Житомирщина – 2025»: 10 громад, 10 подій, одна мета - збереження культурної спадщини. Цей проєкт став важливим кроком у переосмисленні культурного простору та збереженні історичної спадщини Житомирщини та української ідентичності в цілому.

Активними учасниками проєкту стали Звягельська, Андрушівська, Овруцька, Коростенська, Малинська міські територіальні громади, Гришківська, Попільнянська, Романівська, Народицька, Червоненська територіальні громади.

Проєкт «Спадщина Незалежності» — це не просто ініціатива, а рух за збереження історичної пам'яті Житомирщини.

Сьогодні він об'єднує громади, фахівців, митців і волонтерів навколо спільної мети — зберегти наше минуле та перетворити його на потужний ресурс для культурного і туристичного розвитку.

Житомирська область має надзвичайно багату історичну та культурну спадщину, але багато об'єктів опинилися під загрозою руйнації або занедбання. Саме тому, Управлінням культури та туризму Житомирської обласної державної адміністрації було розроблено пілотний проєкт. Для участі в ньому кожна громада області отримала можливість подати заявку — поділитися своїм баченням, окреслити проблеми та визначити очікуваний результат. Це був не просто конкурс ідей, а своєрідний іспит на відповідальність і готовність діяти.

У підсумку десять громад проявили рішучість і зважилися увійти до числа перших учасників, щоб разом працювати над збереженням пам'яток, розвитком туристичної інфраструктури, формуванням локальної ідентичності та створенням платформи для співпраці між місцевою владою, експертами, науковцями та мешканцями.

Проект має на меті зупинити руйнацію пам'яток, включити їх до туристичних маршрутів.

Для цього потрібно було виконати важливу місію: створити платформу для громад, експертів, археологів, істориків, краєзнавців та діячів культури.

Очікуваний результат від такої синергії: активізація громадянської відповідальності, створення сталих культурних заходів, пошук інвесторів, запуск реставраційних процесів.

В результаті виготовлені облікові документації та відновлені статус культурних пам'яток. Проведена робота щодо налагодження грантового менеджменту, формування робочих груп для створення заявок на гранти, створення туристичних маршрутів, комунікації учасників для обміну досвідом грантовими пропозиціями та вирішення робочих питань, активізації пошуку публічно-приватного партнерства, бізнесу для збереження культурної спадщини.

Костянтин ЛОПУШАНСЬКИЙ відмітив, що варто і необхідно відновлювати історично-культурні об'єкти та місця, будувати туристичні маршрути як в європейських країнах для розбудови економічного розвитку Житомирщини, так України в цілому.

ВИРШИЛИ:

Інформацію взяти до відома.

Рекомендувати органам місцевого самоврядування сприяти популяризації української ідентичності через реалізацію культурно-мистецьких проєктів, зокрема через проєкт «Спадщина Незалежності Житомирщина».

ЗА-17; ПРОТИ-0; УТРИМАЛИСЬ-0;
РІШЕННЯ УХВАЛИЛИ

2. Дитячо-юнацька військово-патріотична гра «Сокіл» («Джура») як елемент військово-патріотичного виховання.

СЛУХАЛИ: Олега ШЕВЦОВА – завідувача військово-патріотичного відділу комунального закладу «Центр позашкільної освіти для дітей та молоді» Житомирської обласної ради, який представив дитячо-юнацьку військово-патріотичну гру «Сокіл» («Джура») як елемент військово-патріотичного виховання у 2025 року.

Членів координаційної ради ознайомили з відеопрезентацією дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура») у 2025 році.

Зазначена гра – це системна форма національно-патріотичного виховання молоді в Україні, що базується на козацьких традиціях, формує громадянина - патріота, зміцнює національну свідомість та готує молодь до захисту Батьківщини.

Доповідач ознайомив із основними аспектами та елементами гри, її сутністю.

Наголосив, що це не просто гра, а цілий навчально-виховний процес протягом року, що об'єднує учнів, педагогів, батьків та громадськість.

Метою гри є виховання патріотів, майбутніх захисників України, які плекають українські традиції, духовні, цінності та мають необхідні знання та

навички.

Організація структурується за принципами козацького самоврядування: рій (основна група), сотня (паралель класів), курінь (заклад освіти).

За віковими групами гра «Сокіл» («Джура») охоплює здобувачів освіти від 6 до 17 років. За напрямками діяльності поєднує військово-прикладні, інтелектуальні, спортивні та творчі види змагань.

Зазначена гра поділена на три етапи: шкільний, районний/міський (І етап), обласний (ІІ етап) та Всеукраїнський (ІІІ етап), тим самим відображають послідовну ієрархію змагань від місцевого до національного рівня. Це військово-патріотична гра для школярів, яка виховує національну свідомість та козацькі традиції через змагання.

Шкільний: перший рівень; команди (рої) готуються та змагаються у своїй школі.

Районний/міський (І етап): переможці шкільного етапу проходять на районний, де змагаються з іншими школами району чи міста.

Обласний (ІІ етап): найкращі команди району/міста змагаються на обласному рівні.

Всеукраїнський (ІІІ етап): фінальний етап, де переможці обласних змагань з усієї України збираються на фінальне таборування.

Гра має різні вікові категорії (молодша 6 - 10 років, середня 11-14 років, старша 15 - 17 років) та може проводитися в різних форматах залежно від безпекової ситуації.

Під час повномасштабного вторгнення була створена система проведення онлайн-конкурсів по основних видах змагань як підготовка до ІІ (обласного) етапу таборування (змагань) гри «Сокіл» («Джура»).

У 2025 році було проведено онлайн-конкурси:

«Тактична медицина» (евакуація пораненого з поля бою) середня і старша вікові групи - 1048 учасників із 36 територіальних громад;

«Тактична підготовка» (дії підрозділу в бою) старша вікова група – 400 учасників із 25 територіальних громад;

«Відун» (знання із історії Збройних сил України) середня і старша вікові групи 1576 учасників із 36 територіальних громад;

«Впоряд» (стройова підготовка) старша та середня вікові групи – 1176 учасників із 36 територіальних громад області;

Мистецький конкурс ватр «Слава Героям» старша та середня вікові групи – 656 учасників з 21 територіальної громади.

Конкурс звітів про роботу роїв (молодша вікова група) 208 учасників з 10 територіальних громад області.

Всі інші види змагань та вишколів були проведені під час ІІ (обласного) етапу підсумкових таборувань гри «Сокіл» («Джура»): «Стрільба», «Метання гранати», «Смуга перешкод», «Цілевказання» «Перетягування линви», «Орієнтування», «Мінна безпека», «Таборування».

Всього у 2025 році у грі взяли участь 5244 здобувачів освіти області.

В організації та проведенні ІІ етапу гри активно долучилися ветерани російсько-української війни, викладачі Житомирського військового інституту ім. С.П. Корольова, працівники Головного управління Державної служби України з надзвичайних ситуацій у Житомирській області, Комунального закладу

ЗА-17; ПРОТИ-0; УТРИМАЛИСЬ-0;
РІШЕННЯ УХВАЛИЛИ

3. *Впровадження національно-патріотичного виховання у професійно-технічних закладах Житомирської області.*

СЛУХАЛИ: Юрія САЛІМОНОВИЧА – заступника начальника управління професійної (професійно – технічної), фахової передвищої, вищої освіти та інноваційної діяльності – начальника відділу професійної (професійно – технічної) освіти Департаменту освіти і науки обласної державної (військової) адміністрації, який представив впровадження національно-патріотичного виховання у професійно-технічних закладах Житомирської області.

Доповідач зазначив, що діяльність закладів професійної (професійно – технічної) освіти у 2025 році була зосереджена на реалізації стратегії національно-патріотичного виховання (дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура»)), соціальної підтримки молоді в умовах воєнного стану, підтримки Збройних сил України, соціальної інтеграції та інклюзії, психоемоційної підтримки – залишаються пріоритетними напрямками роботи, зокрема:

1. Національно-патріотичного виховання.

Зкладами професійної (професійно – технічної) освіти реалізовано комплекс проєктів, спрямованих на популяризацію історії героїчної боротьби українського народу. Через художні та технічні засоби творчості студенти залучалися до вшанування мужності та героїзму захисників України:

- взяли участь та ставали призерами у 16 обласних заходах різних рівнів на військово-політичну тематику;

- з метою вшанування подвигу самовідданих захисників - воїнів України, їх мужності та героїзму, щорічно проводиться Всеукраїнський літературно-музичний фестиваль вшанування захисників України «Розстріляна молодість». У лютому 2025 року у фестивалі взяли участь - 4762 вихованці з 20 – ти областей України. Оскільки засновником цього фестивалю став наш земляк, директор закладу професійної освіти Житомирщини, Анатолій ШМАЛЮК, для гурткових колективів наших закладів професійної освіти є за честь щорічно брали участь у фестивалі;

- також упродовж 2025 року студенти були учасниками 8 – ми всеукраїнських заходів національно-патріотичного напрямку (конкурс з писанкарства «Українські писанки – непереможні!»; конкурс творчості дітей та учнівської молоді «За нашу свободу»; фестиваль мистецтв «Військові обереги від Святого Миколая»; фестиваль-конкурс інструментального мистецтва «Арія дітям» (до Дня Конституції України); патріотична акція дитячо-юнацьких духовних оркестрів «Марш Єдності» (до Дня Соборності України); літературний дитячо-юнацький фестиваль - конкурс «Непереможне слово нації»; XI патріотична культурно-мистецька акція «Українська нація – непереможна» (до Всесвітнього Дня вишиванки); звітні огляди-конкурси на тему: «Україна – земля Героїв!» (в закладах професійної (професійно-технічної) освіти) та ряд інших заходів.

2. Підтримка Збройних сил України:

Творчі ініціативи закладів професійної освіти стали платформою для

висловлення вдячності та безпосередньої підтримки захисникам територіальної цілісності нашої держави. Наші діти постійно проводять волонтерську роботу.

Вихованці гуртків та здобувачі професійної освіти Житомирщини долучилися до проведення благодійних акцій, направлених на підтримку воїнів ЗСУ: «Гостинець воїну», «Подаруй солдату частинку свого добра», «Великодній кошик для воїнів».

До Дня Святого Миколая та на Великдень вихованці гуртків виготовили обереги «Оберіг для солдата».

Долучилися та підготували новорічно-різдвяні подарунки, кошики зі смаколикami, якими привітали поранених військовослужбовців, що знаходяться в медичних установах на лікуванні, в «Просторі турботи про ветерана» та Житомирському базовому військовому шпиталі.

Взяли участь у добровільному відеочеленджі «Коляда для Захисника» (у рамках всеукраїнського заходу).

Студенти закладів професійної освіти Житомирщини долучилися до проведення заходу та до збору коштів на підтримку ЗСУ.

Проводили «День ментального здоров'я» в Житомирській обласній клінічній лікарні імені Гербачевського.

Співпрацювали з волонтерськими організаціями, допомагали плести маскувальні сітки, килимки. Долучалися до збору одягу, взуття, предметів домашнього вжитку.

3. Соціальна інтеграція та інклюзія, психоемоційна підтримка:

Пріоритетним завданням закладів професійної освіти стало залучення до будь-яких освітнянських подій найбільш вразливих категорій дітей, дітей загиблих захисників України та дітей із числа внутрішньо переміщених осіб. Завдяки залученню молоді до технічної та художньої творчості, заклад професійної освіти забезпечує належний рівень соціальної адаптації та психологічного розвантаження учасників освітнього процесу.

Сьогодні заклад професійної освіти є тим, хто вже народжує робітників-професіоналів, які підтримують енергетику, розбирають завали зруйнованих будинків, вивозять поранених та будуть відбудовувати нашу державу в подальшому.

Заклад професійної освіти продовжує виконувати функцію осередку, що консолідує учнівську молодь навколо цінностей незалежності та активної громадянської позиції, трансформуючи мистецьку та технічну освіту в дієвий інструмент патріотичного виховання.

Членам координаційної ради було представлено відеопривітання учасників дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура»).

Юрієм САЛМОНОВИЧЕМ було відмічено, що представники Житомирської області на Всеукраїнському етапі гри «Сокіл» («Джура») у конкурсі «Відун» (знання з історії Збройних сил України) зайняли I місце.

ВИРІШИЛИ:

Інформацію взяти до відома.

Рекомендувати Департаменту освіти і науки обласної державної (військової)

адміністрації, закладам професійної освіти області:

продовжити виконання заходів щодо національно-патріотичного, військово-патріотичного виховання молодого покоління патріотами, захисниками та захисницями України, які плекають українські традиції, духовні цінності та мають необхідні знання та навички для захисту Батьківщини;

забезпечити участь у проведенні онлайн-конкурсів по основних видах змагань як підготовка до II (обласного) етапу таборування (змагань) гри «Сокіл» («Джура»).

ЗА-17; ПРОТИ-0; УТРИМАЛИСЬ-0;
РІШЕННЯ УХВАЛИЛИ

4. Громадянське суспільство як активатор державних інституцій в боротьбі з внутрішнім ворогом та протидії ІПСО.

СЛУХАЛИ: Володимира КОЛОДЗІНСЬКОГО - голову ВГО «Блок патріотичних сил», ветерана, учасника Революції Гідності, який представив доповідь про громадянське суспільство як активатора державних інституцій в боротьбі з внутрішнім ворогом та протидії ІПСО.

Доповідач зазначив, що український народ веде з російським фашизмом екзистенційну, світоглядну війну за нашу ідентичність.

Інформаційний простір України заповнений активністю резидентів агресора, підбивна діяльність яких протягом п'яти століть трансформувалася в ІПСО. В Україні немає напрацьованих дієвих механізмів реагувань антиукраїнським проявам, що дає можливість блогерам успішно зводити мости для інтервенції десанту пропагандистів культури «руського міра».

Це надихає колоборантів, які виховані на ідеології ФСБ (за словами Дмитра Яроша) задіювати в тилу неповнолітніх осіб палити ролейні шафи на залізницях, координувати військові об'єкти, слухати кацапську музику.

Ми маємо навести лад в тилу для того, щоб тил не став фронтом.

На єдності народу і ЗСУ не мають паразитувати ті, хто не за Україну!

Олег Ольжич (1936-2044) писав, що в Україні діє дві сили: одна конструктивна, що накопичує потугу, друга – руйнівна, що розпорошує.

Юрій Бадзьо (1936-2018) цю руйнівну силу, яка творить в суспільстві атмосферу невгамовної, всеохоплюючої конфронтації та негативістського психозу називав її деструктивною опозицією, яка користуючись популізмом іде атакою на державобудівні процеси, передусім на українську незалежність.

І ці всі деструктивні сили перетворили Україну на майданчик політичних змагань, на який їм вдається затягувати частину населення, яке знаходиться у стані патерналізму.

Державні інституції, до функції яких належить патріотичне виховання та створення центрів національного спротиву, відносяться до своїх обов'язків формально, делегуючи їх реалізацію на низи.

І тому громадське суспільство має стати активатором державних інституцій в боротьбі з внутрішнім ворогом та протидії інформаційно психологічній спецоперації.

Для того, щоб мінімізувати негативний вплив старого політикуму, ми маємо

ідентифікувати діяльність внутрішнього ворога, застосовуючи Закон професора психології Анатолія Фурмана: «Те, що не поіменовано для людського розуму не існує».

І тоді кожен українець зможе самостійно тестувати свої вчинки через призму цих ознак, що дасть йому можливість зрозуміти, чи його дії підлягають під ознаки співучасника агресора, чи під «корисного ідіота путіна».

Ознаки протиукраїнських проявів:

патерналізм;

корупція;

ностальгія за СРСР

сіяння розпачу через поширення неперевіреної інформації;

пропаганда культури «руського міра», яка є основою складової воєнної доктрини росії;

ухилянство;

дискредитація ЗСУ та прояви зневаги до героїчного сьогодення;

нереагування на антиукраїнські прояви;

невиконання Законів України «Про декомунізацію», «Про основні засади державної політики у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності»;

УПЦ МП, як агітаційно-пропагандистський центр росії.

Це питання вимагає публічного обговорення.

Костянтин ЛОПУШАНСЬКИЙ подякував за позицію та співпрацю. Відмітив виклики у суспільстві щодо національно-патріотичного виховання, ідентифікації українців. Зазначив, що українці мають велику історію, були під окупацією різних імперій. Відстоюючи свою незалежність, саме сьогодні варто звертати увагу на спілкуванні. І працювати потрібно спільно, консолідовано - органам державної влади та громадським організаціям.

ВИРІШИЛИ:

Інформацію взяти до відома.

Рекомендувати органам місцевого самоврядування продовжити проведення заходів щодо протидії ІПСО, виробити алгоритм практичного застосування реагування антиукраїнським проявам.

Управлінню національно-патріотичного виховання, молоді та спорту Житомирської обласної державної (військової) адміністрації впродовж січня-березня 2026 року провести засідання за «круглим столом» з метою вивчення питання щодо доцільності випрацювання інформаційної програми, спрямованої на розвиток громадянської стійкості у мешканців Житомирщини.

**ЗА-17; ПРОТИ-0; УТРИМАЛИСЬ-0;
РІШЕННЯ УХВАЛИЛИ**

5. Різне. Формування та затвердження плану роботи координаційної ради на 2026 рік.

СЛУХАЛИ: Сергія КОЗЛОВЦЯ – начальника Управління національно-

патріотичного виховання, молоді та спорту обласної державної (військової) адміністрації, секретаря обласної координаційної ради, який повідомив про формування та затвердження плану роботи координаційної ради на 2026 рік.

Сергій КОЗЛОВЕЦЬ висловив подяку Збройним силам України та силовим структурам України за можливість працювати на своїй землі, подякував кожному/кожній членам обласної координаційної ради за роботу у 2025 році. Зазначив, що протягом року спільно збиралися для обговорення та роботи над важливих питань у сфері питань утвердження української національної та громадянської ідентичності.

Наголосив, що у листі - запрошенні на засідання координаційної ради було зазначено, що з метою підготовки плану роботи координаційної ради з питань утвердження української національної та громадянської ідентичності на 2026 рік. До 24.12.2025 року потрібно було надати пропозиції (вказати тему та квартал розгляду питання). Пропозицій та питань не надходило.

ВИРІШИЛИ:

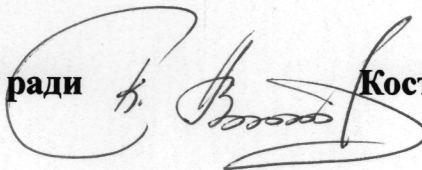
Інформацію взяти до відома.

Членам координаційної ради до 10.01.2026 року надати Управлінню національно-патріотичного виховання, молоді та спорту Житомирської обласної державної (військової) адміністрації питання для включення їх до плану роботи координаційної ради з питань утвердження української національної та громадянської ідентичності, вказавши тему та квартал розгляду питання.

ЗА-17; ПРОТИ-0; УТРИМАЛИСЬ-0;
РІШЕННЯ УХВАЛИЛИ

Голова

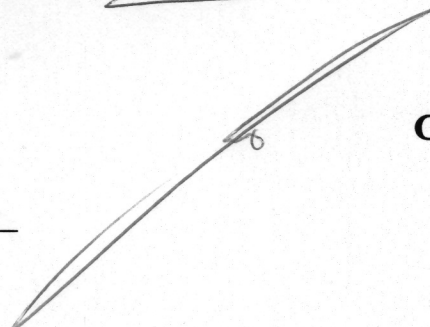
обласної координаційної ради

Костянтин ЛОПУШАНСЬКИЙ

Секретар

обласної координаційної ради

Сергій КОЗЛОВЕЦЬ